

Inspraakrapport

Ontwerppeilbesluit Kamerik-Teylingens

*Vastgesteld door het algemeen bestuur
op XX-XX-XXXX*

Verantwoording

Titel: Inspraakrapport Ontwerppeilbesluit *Kamerik-Teylingens*
Auteurs: Ben Jonkman
Document: DM 2065184

Colofon

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR)
Afdeling Ontwikkeling, Strategie en Advies
Postbus 550
3990 GJ Houten
Telefoon: 030 634 57 00
Fax: 030 634 59 97
Website: www.destichtserijnlanden.nl
E-mail: post@hdsr.nl

1. Toelichting inspraaknotitie

Het ontwerppeilbesluit Kamerik-Teylingens heeft ter inzage gelegen van 14 april tot en met 25 mei 2025. In deze periode zijn vier zienswijzen ingediend.

Om privacy-redenen worden naam en adresgegevens van de inspreker niet in dit inspraakrapport genoemd.

In dit inspraakrapport zijn de zienswijze van de inspreker en de reactie van het waterschap opgenomen. Er is aangegeven of de zienswijze tot een wijziging van de wijziging peilbesluit heeft geleid. Het inspraakrapport bestaat uit drie kolommen:

1. Nummering zienswijze: Deze kolom geeft de nummering van binnengekomen zienswijzen.
2. Zienswijze inspreker: In deze kolom zijn de binnengekomen zienswijzen opgenomen. De reacties zijn indien nodig samengevat.
3. Reactie waterschap: In deze kolom is de reactie van het waterschap weergegeven.
4. Aanpassing: In deze kolom is aangegeven of de zienswijze tot een aanpassing van de wijziging peilbesluit heeft geleid.

Aanpassing peilbesluit n.a.v. zienswijze

In de toelichting op het peilbesluit is bij hoofdstuk 4.6 (Marges) de tekst over sturingsmarges uitgebreid en een verwijzing opgenomen naar de Beleidsnota Peilbeheer 2019, waarin meer verduidelijkt wordt over de marges in een peilbesluit.

Op 8 juli 2025 heeft het college het peilbesluit Kamerik-Teylingens en het bijbehorende inspraakrapport behandeld. Vervolgens worden het peilbesluit en het inspraakrapport behandeld door de commissie Waterveiligheid en Waterkwantiteit (WW) op 18 september 2025. Het peilbesluit Kamerik-Teylingens wordt voorgelegd aan het algemeen bestuur in de vergadering van 8 oktober 2025.

2. Inhoud inspraak op hoofdlijnen

Dit hoofdstuk geeft een toelichting op de belangrijkste punten die naar voren zijn gekomen uit de inspraakreacties en wat het antwoord van het waterschap hierop is. Hierbij wordt de kern van de reactie samengevat en wordt de zienswijze van het waterschap ten aanzien van deze punten weergegeven. De individuele beantwoording van de binnengekomen zienswijzen wordt in hoofdstuk 3 behandeld.

In totaal zijn er vier zienswijzen ingediend. De reacties hadden betrekking op:

- Beleid t.a.v. (kleinere) droogleggingen in het veenweidegebied
- Beleid t.a.v. indexatie van waterpeilen
- Inrichting watersysteem

3. De afzonderlijke zienswijzen

In onderstaande tabel is de zienswijze van de inspreker weergegeven. De naam en het adres van de inspreker zijn verwijderd om de privacy te waarborgen. De eerste kolom geeft een nummering weer die als volgt is opgebouwd: het eerste nummer betreft het kenmerk van de inspreker (inspreker 1, 2, 3, etc.), achter de punt staat het nummer van de ingebrachte zienswijze als de inspreker meerdere onderwerpen heeft ingediend.

In de tweede kolom is weergegeven wat de zienswijze van inspreker is. Daaropvolgend is in de derde kolom weergegeven wat de reactie is van het waterschap. In de vierde kolom staat of de zienswijze leidt tot een aanpassing.

Nr.	Zienswijze	Reactie waterschap op zienswijze	Aanpassing
1.1	Bij het huidige peilbesluit 8a-1 Mijzijde midden is ervan uitgegaan dat er een correctie van 2 cm per 3 jaar toegepast zou worden. In 2007 is het peilbesluit vastgesteld maar men voldeed toen al niet aan het peilbesluit. In het meegestuurde overzicht hoorde het peil al 2.15-2.25 te zijn. Maar zoals het overzicht aangeeft was het praktijkpeil toen 1.96-2.06. Er was toen al een achterstand van 19 cm. In de periode 2007 tot nu is het peil slechts verlaagd tot 2.15-2.25. Dit had volgens de tabel nu 2.27-2.37 moeten zijn. Dus weer 12 cm te weinig. Daarom verzoek ik u om het peil te verlagen van 2.15-2.25 naar 2.27-2.37.	De tabel waar u naar verwijst maakt geen deel uit van het peilbesluit. Als u wilt weten wat het correcte waterpeil is, kunt u beter naar het peilbesluit kijken. Het vigerende peilbesluit uit 2007 hoorde bij het watergebiedsplan Kamerik en Kockengen. Wij hebben altijd aan het peilbesluit voldaan. In het peilbesluit staat namelijk in artikel 5.1: <i>"De peilen zullen gefaseerd worden ingevoerd nadat de noodzakelijke maatregelen uit het inrichtingsplan van het Watergebiedsplan Kamerik en Kockengen ter plaatse zijn afgerond."</i> Deze werkzaamheden, zoals de aanleg van de hoogwatervoorzieningen langs de Kamerikse Wetering, duurden lange tijd en zijn afgerond in 2020. Daarna zijn wij begonnen met het gefaseerd instellen van de waterpeilen, zoals beschreven in het peilbesluit. Eind 2024 hebben we het peilbesluitpeil van -2,15 (zomerpeil) / -2,25 (winterpeil) bereikt in het peilgebied waar uw boerderij gelegen is (8a-1). Het is dus niet zo dat het waterpeil op dit moment -2,27 (zomerpeil) / -2,37 (winterpeil) had moeten zijn, zoals in de tabel staat waar u naar verwijst.	Geen aanpassing peilbesluit
1.2	Ik pleit ook voor het behoud van 100% bodem daling compensatie.	In het peilbesluit uit 2007 was vastgelegd dat de peilen tijdens de looptijd van het peilbesluit zouden worden aangepast aan de te verwachten bodemdaling. Het was de bedoeling om op die	Geen aanpassing peilbesluit

Nr.	Zienswijze	Reactie waterschap op zienswijze	Aanpassing
	Omdat er in onze polder jaren lang geen peilverlaging is toegepast zal het extra oneerlijk zijn als we nu ook nog niet meer de volledige bodem daling mogen volgen.	manier de drooglegging gelijk te houden, ook al daalde het maaiveld. Andere werkwijze Sinds de vaststelling van de Beleidsnota Peilbeheer 2019 is de manier van werken veranderd. De waterpeilen worden in principe nog steeds aangepast als er bodemdaling is opgetreden. Vroeger gebeurde dit alleen tijdens de looptijd van het peilbesluit, op basis van de bodemdaling die werd verwacht. Tegenwoordig wordt bij het actualiseren van het peilbesluit gekeken met de nieuwste hoogtemetingen wat de daadwerkelijke maaiveldhoogte is. Als de drooglegging kleiner is dan de norm (op dit moment 40 cm), dan kunnen de waterpeilen worden aangepast, zodat de drooglegging weer gelijk is aan de norm. Waar de waterpeilen dus vroeger werden aangepast op basis van schattingen over de toekomst, worden ze tegenwoordig achteraf aangepast op basis van metingen die laten zien hoeveel de bodem daadwerkelijk is gedaald. Nieuwe peilafweging Toen wij dit peilbesluit opstelden hebben wij de situatie opnieuw in beeld gebracht. Wij hebben een nieuwe peilafweging gemaakt, onder meer op basis van de meest recente hoogtegegevens en gesprekken met een groot deel van de agrariërs in de polder. Wij hebben onze afweging gemaakt op basis van nieuw onderzoek, niet op basis van het peil uit het vorige peilbesluit. Met het voorgestelde waterpeil komt de mediane drooglegging in de polder Mijzijde uit op 40 cm in de zomer. Dat past bij ons beleid voor het veenweidegebied. Een ruime meerderheid van de gesproken agrariërs in dit gebied was tevreden met dit peil.	
2	In 2012 is een gemaal bovenstreams van de nessen geplaatst in de Grecht (boezem). Hierdoor is de	We begrijpen de zorgen om de waterkwaliteit van de Grecht en de gevolgen daarvan voor de natte schraallanden in de Kamerikse Nessen.	Geen aanpassing peilbesluit

Nr.	Zienswijze	Reactie waterschap op zienswijze	Aanpassing
	waterkwaliteit van de Grecht verslechterd, wat niet is meegenomen bij de afweging van het plaatsen van het gemaal. Door deze verslechtering heeft dit gevolgen voor de kwaliteit van de natte schraallanden in de Kamerikse nessen. Dit wordt vooral veroorzaakt door verhoogde sulfaatconcentraties. De gevolgen van het plaatsen van het gemaal op deze locatie is eerder besproken met het bestuur van HDSR, waarbij helder was dat bij een volgend moment van overweging de locatie van dit gemaal integraal bekeken moet worden. Sinds enkele jaren is het duidelijk geworden dat tijdens extreme neerslagpieken het water in de Grecht zodanig stijgt dat er inundatie optreedt. Er zijn in 2018 metingen gedaan in dit water op de nessen; alles wijst er op dat de mengvorm regenwater-oppervlaktewater, bij de toenmalige kwaliteit van de Grecht, zorgt voor een voldoende aanvoer van basen, zonder de percelen te eutrofiëren op korte termijn. De waterkwaliteit verslechtert echter tegelijkertijd nog wel waardoor de toekomstige kwaliteit van dit gebied niet gewaarborgd is. Wij vragen het waterschap om deze kwestie mee te nemen in dit peilbesluit.	Het ontwerppeilbesluit Kamerik-Teylingens is echter geen (nieuw) besluit over de locatie van het gemaal Oud-Kamerik of de plaatsing ervan. Het is een ontwerp voor een peilbesluit waarin de waterpeilen in een aantal polders rond Kamerik (opnieuw) worden vastgelegd. Een deel van deze polders voert wel af via dit gemaal, maar dit gaat al jaren zo. De inrichting van het watersysteem verandert niet door dit peilbesluit. Watergebiedsplan Het besluit om een nieuw gemaal te bouwen aan de Grecht is namelijk al genomen in 2007, toen het watergebiedsplan Kamerik en Kockengen werd vastgesteld door het algemeen bestuur van het waterschap. In 2012 was dit gemaal (Oud-Kamerik) af. Sindsdien voert een deel van het peilbesluitgebied Kamerik-Teylingens af naar het maalpand Oud-Kamerik. Daarvandaan pompt het gemaal polderwater naar de Grecht. De locatie van het gemaal is destijds gekozen vanwege de natuurlijke afstroming van water in het gebied: het water stroomt richting de Grecht en het gemaal. Binnen het huidige landgebruik in de polder is dit waterhuishoudkundig gezien de meest logische plek. Er zijn op dit moment geen haalbare alternatieven. Uitspoeling sulfaat We snappen de zorgen over de kwaliteit van het water. Tegelijkertijd zijn er binnen de huidige omstandigheden beperkte mogelijkheden om hierop te sturen met de waterpeilen in dit peilbesluit. Zo is het verhogen van het peil geen reële optie, omdat dat andere negatieve effecten zou hebben. Wat we wel kunnen doen, en ook doen in de peilgebieden die uiteindelijk afwateren op de Grecht, is het huidige praktijkpeil vastzetten. Daarmee voorkomen we verdere peildaling, wat helpt om de uitspoeling van sulfaat en verdere verslechtering te beperken.	
3.1	De plannen omvatten verregaande vernatting in de laagst gelegen gebieden van de polder waardoor agrarisch en	Het voorgestelde peil in het peilgebied waar uw percelen liggen (KAM_011) is gelijk aan het praktijkpeil dat al lange tijd	Geen aanpassing peilbesluit

Nr.	Zienswijze	Reactie waterschap op zienswijze	Aanpassing
	recreatief gebruik niet mogelijk zijn bij een peilverhoging van +10cm , waar nu maar 20 tot 30 cm gerealiseerd wordt.	gevoerd wordt. Er is dus geen sprake van vernatting. De praktijksituatie blijft zoals die al jaren is. Wij hebben voor dit peilbesluit een nieuwe peilafweging gemaakt. In uw peilgebied hebben wij ons gericht op een mediane drooglegging van 40 cm voor de veengronden, passend bij de uitgangspunten van de Regionale Veenweide Strategie Utrechtse Veenweiden. Omdat we kijken naar de mediaan van het maaiveld, kan het zijn dat sommige percelen lager liggen en een kleinere drooglegging hebben dan 40 cm en andere percelen hoger liggen en een grotere drooglegging hebben dan de norm. Dat is ook het geval bij de percelen die u gebruikt. De laagste twee percelen hebben een mediane drooglegging van 38 cm, het hoogste perceel heeft een drooglegging van 42 cm. Het peilvoorstel sluit aan bij de wensen van de boeren in het peilgebied. In het veengedeelte van uw peilgebied wilde zo'n 2/3^e van de boeren dat het huidige waterpeil zou worden vastgelegd in het peilbesluit, of dat het waterpeil zou worden verhoogd. Slechts 22 procent wilde dat het waterpeil het hele jaar door lager zou worden. Sturingsmarge In het ontwerp-peilbesluit wordt de sturingsmarge wel vergroot. Dat is waarschijnlijk de 10 cm waar u naar verwijst. Het waterschap kan deze sturingsmarge tijdelijk inzetten om te reageren of anticiperen op weersomstandigheden zoals neerslag, droogte en wind. Zo kan bijvoorbeeld worden voorgemalen als er regen wordt voorspeld om het peil te laten uitzakken of kan in natte perioden het water in een bovenstrooms gelegen peilgebied worden vastgehouden om het risico op wateroverlast in lager gelegen peilgebieden te beperken. De sturingsmarge voor het gebied rond Kamerik was 5 cm. Dit wordt met 5 cm vergroot naar 10 cm. In sommige situaties bleek 5 cm niet voldoende.	

Nr.	Zienswijze	Reactie waterschap op zienswijze	Aanpassing
		Een sturingsmarge wordt tijdelijk ingezet als weersomstandigheden daarom vragen, normaliter wordt het peil volgens het peilbesluit binnen de beheermarge gehandhaafd. Dat de sturingsmarge van 5 naar 10 cm gaat in het ontwerp-peilbesluit betekent niet dat het waterpeil permanent 10 cm hoger wordt. Het geeft onze waterbeheerders alleen iets meer instrumenten om in te spelen op (extreme) droogte of neerslag.	
3.2	Dit wordt nog eens versterkt door de minimale doorstroming van de duikers ter hoogte van het Oortjespad waar 7 dammen met duikers het water tegen houden en voor opstuwing zorgen waardoor het laagstgelegen gebied van deze polder ter hoogte van hoek Oortjespad van Teylingenweg grote hinder hiervan ondervinden, dit speelt nu al en dit wordt met deze plannen alleen maar groter.	Vervelend dat de duikers ten zuiden van het Oortjespad niet goed doorstromen. Als waterschap hadden wij bij de aanleg vanwege hydrologische redenen de voorkeur voor een open sloot met een brugdek erover. Maar op verzoek van de boeren zijn het uiteindelijk dammen met duikers geworden. Als de duikers niet meer goed doorstromen en u hier last van heeft, dan is het goed om contact op te nemen met de onderhoudsplichtige van de duiker. Soms is dat het waterschap, soms is dat de belanghebbende van de dam. In de onderhoudslegger kunt u vinden wie de onderhoudsplichtige is van de duiker die slecht doorstroomt. De duikers die er liggen zijn in principe allemaal groot genoeg voor de doorstroming van het huidige watersysteem bij het huidige waterpeil. Aangezien het watersysteem en het waterpeil niet verandert in het ontwerp-peilbesluit, zijn de duikers ook bij het nieuwe peilbesluit groot genoeg. Het functioneren van de duikers staat los van dit peilbesluit.	Geen aanpassing peilbesluit
3.3	Ook het niet na komen van de afspraken in het oude peilbesluit en bijbehorende peilverlaging die niet is gerealiseerd, is onacceptabel hierdoor ontstaat extra schade.	Het klopt dat de waterpeilen uit het oude peilbesluit nooit zijn ingesteld voor het peilgebied waar uw gronden liggen (KAM_011). In het watergebiedsplan uit 2007 waren namelijk plannen opgenomen om uw peilgebied op te knippen in drie delen. Deze opsplitsing was ook in het peilbesluit verwerkt. De plannen zijn alleen door voortschrijdend inzicht nooit uitgevoerd. Daardoor staat KAM_011 als drie peilgebieden in het peilbesluit uit 2007, terwijl dit nooit realiteit is geweest. Doordat het peilgebied niet is opgeknipt, maar wel als zodanig in het peilbesluit staat, is er geen vigerend peil voor dit peilgebied. Verkenning In de analysefase voor dit nieuwe peilbesluit is opnieuw verkend of het opknippen van peilgebied KAM_011, zoals in het	Geen aanpassing peilbesluit

Nr.	Zienswijze	Reactie waterschap op zienswijze	Aanpassing
		watergebiedsplan was voorgesteld, alsnog zou moeten worden uitgevoerd. Daarbij zijn meerdere opdelingvarianten bekeken. Uit deze verkenning blijkt dat het opknippen van het gebied ter hoogte van de Spruitweg, zoals bedacht in 2007, niet leidt tot andere peilen in de nieuwe deelgebieden. De verklaring hiervoor ligt in de verschillende bodemsamenstelling: het noordelijke, lagere deel heeft een andere bodemsoort (veen) dan het zuidelijke, hogere deel (klei-op-veen). Dat heeft invloed op de drooglegging, maar doordat de droogleggingsnormen verschillen voor de ondergronden niet op het benodigde peil. Met de huidige droogleggingsnormen zou het waterpeil aan beide kanten van een splitsing bij de Spruitweg vrijwel hetzelfde zijn (-2,09 m t.o.v. NAP in het noordelijke deel waar uw percelen liggen, en -2,11 m t.o.v. NAP in het zuidelijke deel). Dat peil is vrijwel gelijk aan het huidige peil in KAM_011 (-2,10 m t.o.v. NAP). Ook bij het opknippen op andere locaties, zoals halverwege de Spruitweg en het Oortjespad, zou het waterpeil bij uw percelen vrijwel uitkomen op het huidige peil. Opknippen zou geld kosten, het watersysteem minder robuust maken en de waterkwaliteit kunnen verslechteren, terwijl het voor de waterpeilen niets zou uitmaken. Het is daarom niet logisch of zinvol om de plannen uit het watergebiedsplan alsnog uit te voeren.	
3.4	Verder is er grote zorg over afkalving ,vernatting en verdroging van slootkanten bij dit fluctuerende peil.	Voor peilgebied KAM_011 wordt een vast peilbeheer voorgesteld. Dat houdt in dat het waterpeil in tegenstelling tot andere beheertypes niet fluctueert, maar het hele jaar door gelijk blijft. Dit is beter voor de stabiliteit van de oevers dan een zomer- / winterpeilregime, waarbij het waterpeil twee keer per jaar verandert.	Geen aanpassing peilbesluit
3.5	Ook de WIS onderwaterdrainage in mijn weiland lopen groot gevaar om onbruikbaar te worden, terwijl deze een aantal jaren geleden is aangelegd om lager gelegen percelen stabiel te houden zodat ze minder inklinken.	Toen uw WIS-systeem werd aangelegd voerden wij het waterpeil dat wij nu nog steeds voeren in KAM_011. Dat peil van -2,10 m t.o.v. NAP is ook het waterpeil dat wij willen vastleggen in dit peilbesluit. Als uw WIS-systeem bij dit peil onbruikbaar wordt, dan is het sinds het is aangelegd onbruikbaar.	Geen aanpassing peilbesluit

Nr.	Zienswijze	Reactie waterschap op zienswijze	Aanpassing
3.6	Ook is door afdammen van sloten voor de hoogwatervoorziening de waterkwaliteit dusdanig verslechterd dat dit geen drinkwater meer is voor vee, vissen sterven en niet kunnen migreren. Hier moet doorstroming en migratie mogelijk worden.	Wij herkennen dat in sommige afgedamde sloten naast de hoogwatervoorziening de waterkwaliteit minder is dan dat hij vroeger was. Maar dit is niet overal het geval. Er zijn ook veel afgedamde sloten naast de hoogwatervoorziening waar de waterkwaliteit niet is veranderd, hoewel er minder doorstroming is. Er zou nader onderzoek nodig zijn om erachter te komen waarom de waterkwaliteit in de ene afgedamde sloot wel is verslechterd en in de andere niet. De waterkwaliteit in de sloten staat echter los van de voorgestelde peilen in dit peilbesluit. Wat betreft vismigratie: op strategische plekken in het gebied zijn vispassages aangelegd, waardoor de grote poldergebieden allemaal migreerbaar zijn voor vissen. Ook de vismigratie staat los van de voorgestelde peilen in dit peilbesluit.	Geen aanpassing peilbesluit
3.7	Kosten en nadeel compensatie worden zeker doorberekend als deze plannen doorgang vinden	Het waterschap maakt bij het opstellen van peilbesluiten steeds een zorgvuldige afweging van belangen. Als u vindt dat u schade ondervindt door dit peilbesluit, u in verhouding meer schade ondervindt dan andere burgers in een vergelijkbare situatie en deze schade niet valt binnen het normale maatschappelijke- of ondernemingsrisico of anderszins is verzekerd, kunt u bij ons een verzoek indienen voor nadeelcompensatie. Zie voor meer informatie Factsheet 06 van de Beleidsnota Peilbeheer 2019.	Geen aanpassing peilbesluit
4.1	Wij waarderen dat het waterschap met diverse belanghebbenden heeft gesproken over het ontwerpbesluit. Tegelijkertijd constateren wij dat een deel van de voorgestelde peilmaatregelen negatieve effecten zal hebben op de agrarische bedrijfsvoering, vooral in polder Teylingen waar het praktijkpeil en de drooglegging in de huidige situatie problematisch zijn. Zo leidt het formaliseren van de praktijkpeilen en het toevoegen van een flexibele peilmarge hier tot een verder verslechterde uitgangspositie voor de landbouw. Deze combinatie achten wij dan ook niet acceptabel voor meerdere percelen binnen het gebied. Waar zit onze zorg bij de veranderingen in het peilbesluit?	Het klopt dat de waterpeilen uit het oude peilbesluit nooit zijn ingesteld voor de polder Teylingen (KAM_011). In het watergebiedsplan uit 2007 waren namelijk plannen opgenomen om dit peilgebied op te knippen in drie delen. Deze opsplitsing was ook in het peilbesluit verwerkt. De plannen zijn alleen door voortschrijdend inzicht nooit uitgevoerd. Daardoor staat KAM_011 als drie peilgebieden in het peilbesluit uit 2007, terwijl dit nooit realiteit is geweest. Doordat het peilgebied niet is opgeknipt, maar wel als zodanig in het peilbesluit staat, is er geen vigerend peil voor dit peilgebied. Mede hierom is het belangrijk dat er een nieuw peilbesluit wordt genomen, dat wel past bij het huidige watersysteem in de polder. Drooglegging Het is niet zo dat het waterschap in dit peilbesluit zomaar de praktijksituatie in de polders Mijzijde en Teylingen wil	Geen aanpassing peilbesluit

Nr.	Zienswijze	Reactie waterschap op zienswijze	Aanpassing
	1. Actualiseren van afwijkende praktijkpeilen tov het peilbesluit 2007 Het vastleggen van de huidige praktijkpeilen in het peilbesluit achten wij in deze vorm ongewenst voor met name polder Teylingen. Door het niet uitvoeren van het oude peilbesluit van 2007 (o.a. vanwege uitgestelde damafsluitingen) is de destijds voorziene peilverlaging nooit volledig doorgevoerd. In een aantal percelen is de actuele drooglegging in de praktijk teruggelopen tot 30 cm en op plekken nog minder. Deze huidige situatie zorgt regelmatig al voor wateroverlast en beperkte drooglegging, wat nog eens verergerd wordt door de ondermaatse afwatering en doorstroom via het Oortjespad. Een verhoging van het peil met nog eens 10 cm (zoals nu mogelijk gemaakt in het voorstel) verergerd deze situatie nog meer, waardoor de agrarische mogelijkheden zeer beperkt worden. Wij vragen u expliciet het praktijkpeil in Teylingen niet te formaliseren in het peilbesluit, en te erkennen dat dit gebied nog geen representatieve uitvoering kent van het besluit uit 2007. Voor polder Mijzijde geldt dat het peil inmiddels gedaald is, maar ook hier wijkt de uitvoering nog steeds af van de formele lijn uit het vorige peilbesluit. Wij verzoeken u daarom de peilen niet automatisch te indexeren naar de praktijk, maar voor deze twee peilen het vorige (formele) peilbesluit als uitgangspunt te nemen.	formaliseren. Wij baseren ons met dit peilvoorstel niet op het praktijkpeil of de peilen uit het vorige peilbesluit, maar hebben veel onderzoek verricht om tot een zorgvuldige nieuwe peilafweging te komen. In deze twee polders komt ons nieuwe voorstel inderdaad overeen met de praktijksituatie, maar in andere peilgebieden stellen wij een peilverhoging of -verlaging voor. Het landgebruik en de bodemsoort zijn het uitgangspunt bij het maken van een peilafweging. In de polder Teylingen is ingezet op een mediane drooglegging van 40 cm in het veengedeelte van dit gebied, passend bij het streven uit de Regionale Veenweide Strategie Utrechtse Veenweiden. Dat is gelijk aan het praktijkpeil van -2,10 m t.o.v. NAP. Het is dus niet zo dat wij het waterpeil met 10 cm willen verhogen, zoals u schrijft. Het peil zou gelijk blijven aan wat het al jaren is. Situatie Oortjespad Omdat we kijken naar de mediaan van het maaiveld, kan het zijn dat sommige percelen lager liggen en een kleinere drooglegging hebben dan 40 cm en andere percelen hoger liggen en een grotere drooglegging hebben dan de norm. Bij de locatie die u beschrijft, ten zuiden van het Oortjespad, heeft het laagstgelegen perceel een mediane drooglegging van 38 cm, 2 cm onder het gemiddelde van 40 cm. De duikers die zorgen voor de afwatering van dit gebied zijn groot genoeg en hebben voldoende afvoercapaciteit. Als mensen ervaren dat de doorstroming niet goed genoeg is en last hebben van wateroverlast, raden wij hen aan om contact op te nemen met de onderhoudsplichtige van de duikers. Wellicht is het nodig om de duikers door te laten spuiten. Overleg met belanghebbenden Ons peilvoorstel sluit aan bij de wens van de meerderheid van de eigenaren en gebruikers van de gronden in het gebied. In het laaggelegen veengedeelte van de polder Teylingen hebben wij met vrijwel alle betrokken boeren gesproken. Zo'n 2/3^e van de boeren wilde dat het huidige waterpeil zou worden vastgelegd in het peilbesluit, of dat het waterpeil zou worden	

Nr.	Zienswijze	Reactie waterschap op zienswijze	Aanpassing
		verhoogd. 22 procent wilde dat het waterpeil het hele jaar door lager zou worden. De rest wilde dat het waterpeil in de zomer zo bleef, maar alleen in de winterperiode zou worden verlaagd. Een concept van het ontwerp-peilbesluit is daarnaast, voor het ter inzage werd gelegd, voorgelegd aan vertegenwoordigers van belangenorganisaties. Er is toen aangegeven geen bezwaar te hebben tegen het voorstel. Natuurlijk kan het zijn dat er mensen niet tevreden zijn met het voorgestelde peil. Omdat er tegenstrijdige belangen en wensen waren in het gebied (sommigen willen het waterpeil verhogen, anderen verlagen, anderen gelijk houden) hebben wij een afweging gemaakt die past bij het vastgestelde beleid en de belangen die wij dienen. Het peilbesluit dat nu voorligt, sluit dus aan bij de wens van de meeste boeren in het gebied.	
4.2	2. Flexibel peilbeheer van +/- 10 cm op peilvlakken met een peilopzet van -40 cm of minder. Het voorstel om het peil in natte en droge periodes tijdelijk met 10 cm te laten variëren achten wij onuitvoerbaar voor peilgebieden zoals polder Teylingen. Hier zijn onderwaterdrainagesystemen (WIS) actief en kent men beperkte drooglegging. Bij droogte leidt een verhoging van +10 cm tot directe schade en belemmeringen in gebruik, terwijl verlaging in natte periodes door stagnatie bij duikers niet effectief is. Bijvoorbeeld: De hoofdwatgang, gelegen langs de Ir Enschedeweg, loopt van Kamerik richting het Oortjespad. Al het water uit polder Teylingen wordt door deze watgang afgevoerd richting het gemaal aan de Grecht. Deze watgang wordt ernstig belemmerd door zeven dammen met duikers van 80 cm tot 1 meter doorsnede. De eerste duiker hiervan staat al haaks op de watgang. Hierdoor ontstaat bij buien of calamiteiten een opstuwing. Verdere peilvariatie verhoogt het risico op wateroverlast aanzienlijk. De toegevoegde bijlagen hebben betrekking op deze situatie. Wij verzoeken het flexibel peilbeheer alleen toe te passen in peilvakken waar een minimale drooglegging van 40 cm gewaarborgd is én geen beperking is door technische infrastructuur.	In dit peilbesluit is geen sprake van flexibel peilbeheer. Wel is er een zogeheten sturingsmarge opgenomen. Dat het peilbesluit een sturingsmarge bevat, betekent niet dat het peil zomaar omhoog gaat (peilopzet). Het is ook niet hetzelfde als flexibel peilbeheer, waarbij het waterpeil voortdurend kan schommelen. Een sturingsmarge is een vooraf afgesproken ruimte waarin onze waterbeheerders het peil tijdelijk een beetje hoger of lager kunnen zetten. Dat gebeurt alleen als dat nodig is, bij veel regen of droogte, en mogelijk is. Zo kan het slootpeil bij extreme natheid door de sturingsmarge tijdelijk met maximaal 10 cm worden verlaagd, zodat het grondwaterpeil kan dalen en er meer berging is in het oppervlaktewatersysteem. Dit leidt tot minder overlast. Doordat het waterschap flexibel binnen de in het peilbesluit vastgestelde marges kan reageren, kan veel beter rekening worden gehouden met de situatie ter plaatse op een bepaald moment. Hierdoor kan het waterschap de functies en het landgebruik in het gebied beter faciliteren. In het peilbesluit uit 2007 zat ook al een sturingsmarge, maar die was toen ± 5 cm. Hij wordt nu met 5 cm verruimd naar ± 10	Geen aanpassing peilbesluit

Nr.	Zienswijze	Reactie waterschap op zienswijze	Aanpassing
		cm, omdat ± 5 cm in sommige situaties niet voldoende bleek te zijn.	
4.3	3. Onduidelijkheid over besluitvorming peilfluctuaties en peilindexatie Het peilbesluit vermeldt niet op welke wijze en door wie de tijdelijke peilfluctuaties van +/- 10 cm worden ingezet. Dit creëert onduidelijkheid en rechtsonzekerheid. Wij verzoeken HDSR om in het definitieve peilbesluit een duidelijke procesafspraken en toetsingskader op te nemen voor: • het moment van ingrijpen (wanneer wordt +10/-10 toegepast?); • de communicatielijnen met direct betrokkenen; • de monitoring van maaiveldafval en eventuele toekomstige indexatie. Daarnaast ontbreekt een onderbouwing voor het achterwege laten van automatische peilindexatie. Wij vragen om op dit punt transparantie en uitleg.	In de Beleidsnota Peilbeheer 2019, Factsheet 20, staat beschreven wanneer een sturingsmarge wordt ingezet en op basis waarvan deze beslissing wordt genomen. Dit wordt niet in elk peilbesluit apart beschreven. Wij zullen een verwijzing naar de beleidsnota opnemen in de toelichting op het peilbesluit om onduidelijkheid hierover te voorkomen. Daarnaast wordt de tekst over sturingsmarges in de toelichting zelf uitgebreid. Indexatie Sinds de vaststelling van de Beleidsnota Peilbeheer 2019 is de manier van werken rond indexatie veranderd. De peilen worden in principe nog steeds aangepast als er bodemdaling is opgetreden. Vroeger gebeurde dit alleen automatisch tijdens de looptijd van het peilbesluit, op basis van de bodemdaling die werd verwacht. Dit bleek echter niet altijd te kloppen met de daadwerkelijk opgetreden bodemdaling. Tegenwoordig wordt bij het actualiseren van het peilbesluit gekeken met de nieuwste hoogtemetingen wat de daadwerkelijke maaiveldhoogte is. Als de drooglegging kleiner is dan de norm (op dit moment 40 cm in de zomer) en peilverlaging ook vanuit andere randvoorwaarden mogelijk is, dan kunnen de waterpeilen worden aangepast, zodat de drooglegging weer gelijk is aan de norm. Waar de peilen vroeger dus werden aangepast op basis van schattingen over de toekomst, worden ze tegenwoordig achteraf aangepast op basis van metingen die laten zien hoeveel de bodem daadwerkelijk is gedaald. Dat zorgt ervoor dat de peilen de daadwerkelijke bodemdaling volgen.	In de toelichting op het peilbesluit wordt bij hoofdstuk 4.6 (<i>Marges</i>) de tekst over sturingsmarges uitgebreid en een verwijzing opgenomen naar de Beleidsnota Peilbeheer 2019
4.4	4. Waterkwaliteit verslechterd door geïsoleerde sloten De afgelopen jaren zijn diverse sloten afgedamd voor de aanleg van hoogwatervoorzieningen rond bebouwing. Hierdoor is de doorstroming ernstig beperkt. Op meerdere locaties is sprake van stilstaand water, stank, groene drijflagen en ontbreken van vismigratie. Deze situatie leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit en maakt het voor vee ongeschikt als drinkwaterbron.	Zie onze reactie bij 3.6	Geen aanpassing peilbesluit

Nr.	Zienswijze	Reactie waterschap op zienswijze	Aanpassing
	Tegelijkertijd wordt de agrarische sector afgerekend op waterkwaliteitsdoelen. Wij vinden het onacceptabel dat het watersysteem verslechtert door ingrepen van het waterschap, terwijl boeren hierop worden aangesproken. Wij verzoeken het waterschap werk te maken van herstel van doorstroming, herstel van vismigratie en verbetering van de ecologische toestand van geïsoleerde watergangen.		
4.5	Wij verzoeken het waterschap om in het kader van de Beleidsregel nadeelcompensatie actief te onderzoeken of schadevergoeding voor gedupeerde grondeigenaren gerechtvaardigd is.	Het waterschap maakt bij het opstellen van peilbesluiten een zorgvuldige afweging van belangen. Als belanghebbenden vinden dat zij schade ondervinden door een peilbesluit, ze in verhouding meer schade ondervinden dan andere burgers in een vergelijkbare situatie en deze schade niet valt binnen het normale maatschappelijke- of ondernemingsrisico of anderszins is verzekerd, kunnen zij bij ons een verzoek indienen voor nadeelcompensatie. Zie voor meer informatie Factsheet 06 van de Beleidsnota Peilbeheer 2019.	Geen aanpassing peilbesluit